

Sujuvat palvelut – valmennus

Mielenterveys- ja riippuvuuspalveluiden kehittämisen
verkosto 18.4.2024

Miia Välimaa, erityisasiantuntija miia.valimaa@poske.fi

Maila Haltia, kuntoutusuunnittelija maila.haltia@lapha.fi

**Euroopan unionin
rahoittama**

NextGenerationEU

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue
Lapin buresveadjinguovlu
Lapin pyereestvaljeemkuávlu
Lapin pue'rrvääjjamvu'vdd

Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus

Mikä on Sujuvat palvelut – valmennus

- **THL toteuttama valmennus hyvinvointialueiden kehittämistyön tueksi.** Tarkoituksena on kehittää heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevien asiakas- ja potilasryhmien **sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisiä palvelukokonaisuuksia.**
- Kehittämissiimit edustavat monialaisesti kehitettävän asiakas-/palveluprosessin keskeisiä toimijoita ja **yksi jäsen edustaa kehitettävän prosessin asiakkaita.**
- VASA 2 – Vahva sote Lapin hyvinvointialueelle, osa opiskeluhuollon kehittämistä mielenterveys- ja riippuvuuspalveluiden työpaketissa (Investointi 1 ja työpaketti 2) [VASA2 - Vahva sote Lapin hyvinvointialueelle - ekollega - Virta](#)
- Tiimin nimi:
 - **Laphan Vasa – alakouluikäisten perustason mielenterveyspalvelut**
Perusfaktat ja asiakasprosessi:
 - **Alakouluikäisten perustason mielenterveyspalveluiden kehittäminen Rovaniemellä, pilotointi**
Valittu asiakasryhmä:
 - **alakouluikäiset lapset**
Tarkastelun kohteena oleva asiakasprosessi:
 - **perustason mielenterveyspalvelut**
Prosessin omistaja:
 - **Antti Alaräisänen (mielenterveys- ja riippuvuuspalveluiden hoidon johtaja) + seurantatiimi**

Taustatietoja

- Lapin Hyvinvointialueella väestöä 176 083, kuntia 21.
- Rovaniemellä alakouluikäisiä 4387.
- Kartoitettu mm. **yhteydenottojen määriä** eri palveluissa mieliala-asioissa, **lähetemäärät lastenpsykiatrilla ja psykososiaalisten menetelmien käyttöä** perustason palveluissa.

Alakouluikäisen mielenterveyden tukeminen toteutuu seuraavissa perustason palveluissa:

- Opiskeluhuollon palvelut: koulukuraattori, koulupsykologi, terveydenhoitaja, koululääkäri
- Kouluterveydenhuolto: psykiatrinen sairaanhoitaja
- Perheneuvola: psykologi, sosiaalityöntekijät

Laphan Vasa

Laphan Vasa- tiimissä mukana

- kouluterveydenhuolto,
- opiskeluhuolto,
- perheneuvola,
- nuorisopsykiatria
- kuntoutus
- ASIAKASEDUSTUS

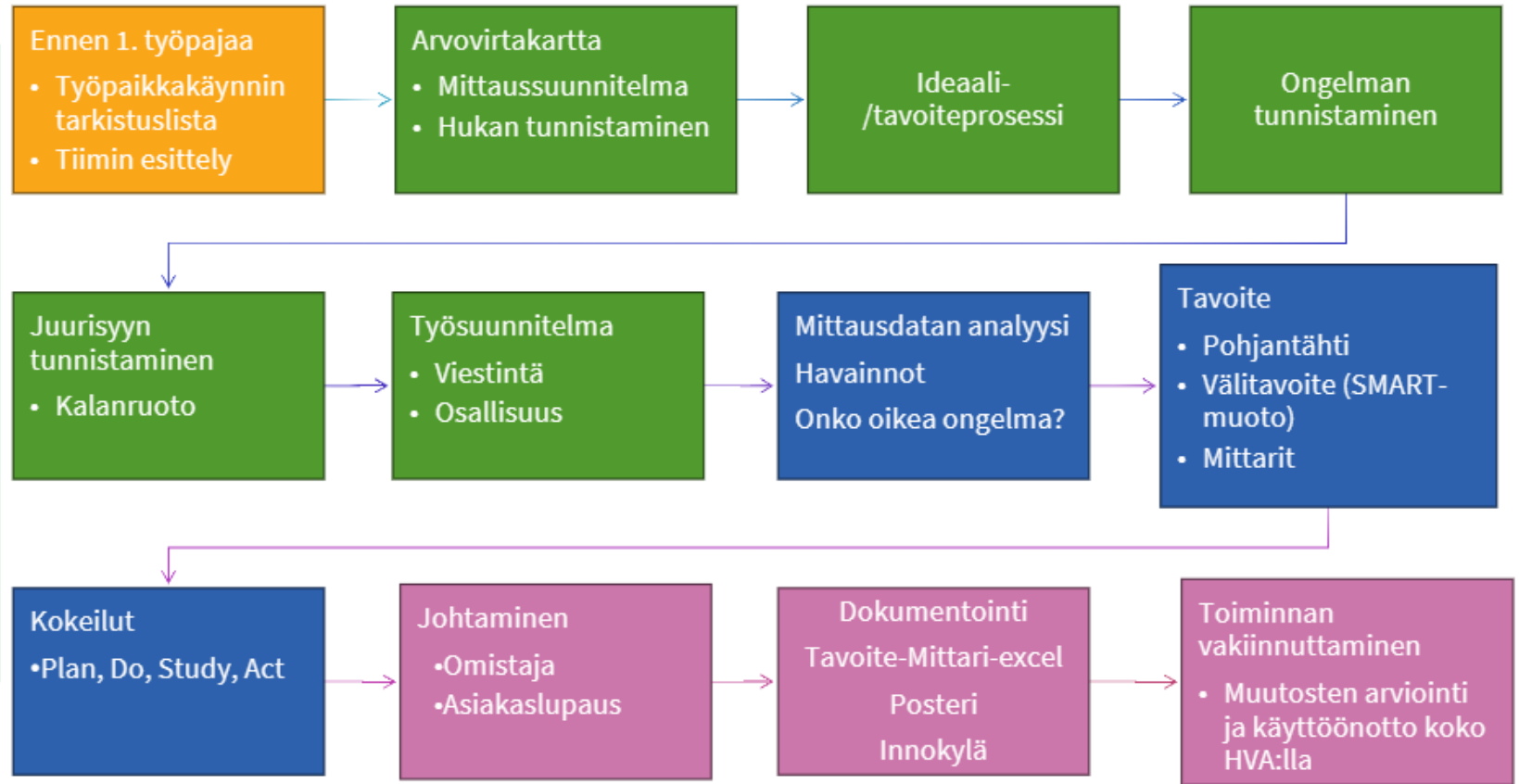
Tiimin yhteistyö

- Seurantatiimi
- Kehittämistiimin jäsenten omat työyksiköt
- Viestintää työyksiköissä, seurantatiimille, hyvinvointialueen intrassa, hankesivuilla.
- Sujuvat palvelut -verkosto

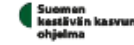
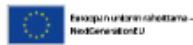
Sujuvat palvelut –valmennus työkalupakki

A
S
I
A
K
A
S
M
U
K
A
N
A

Y
H
T
E
I
S
Ö
N
O
S
A
L
L
I
S
U
S

V
I
E
S
T
I
N
T
Ä

Asiakasprosessi

- Havaittu, että usein **tarvitaan monialaista työskentelyä** lapsen mielialapulmissa.
- Havaittu, että usein myös **perhe tarvitsee tukea.**
- Havaittu, että **yhteydenottokanavat ja -tavat tärkeässä roolissa** → koulu luonteva yhteydenottopaikka.
- Perustason palveluissa ei kerätä **systemaattisesti asiakaspalautetta.**

Havaitut haasteet

Juurisyyt

- pitkät jonot, odotusajat
- ammattilaisten välisen yhteistyön haasteet
- yhtenäinen asiakasjärjestelmä puuttuu
- palvelujärjestelmälähtöisyys /asiakaslähtöisyys uupuu

Keskeisin ongelma

→ Asiakas ei saa oikea-aikaista ja riittävää apua

Monialainen yhteistyö

- Haasteet asiakkaan näkökulmasta

Asiakas ei tiedä miten oma asia etenee

Suunnitelma puuttuu

Palvelu ei ole kokonaisvaltainen, asiakkaana sekä lapsi, että vanhemmat

Asiakas ei tiedä vaihtoehtoista

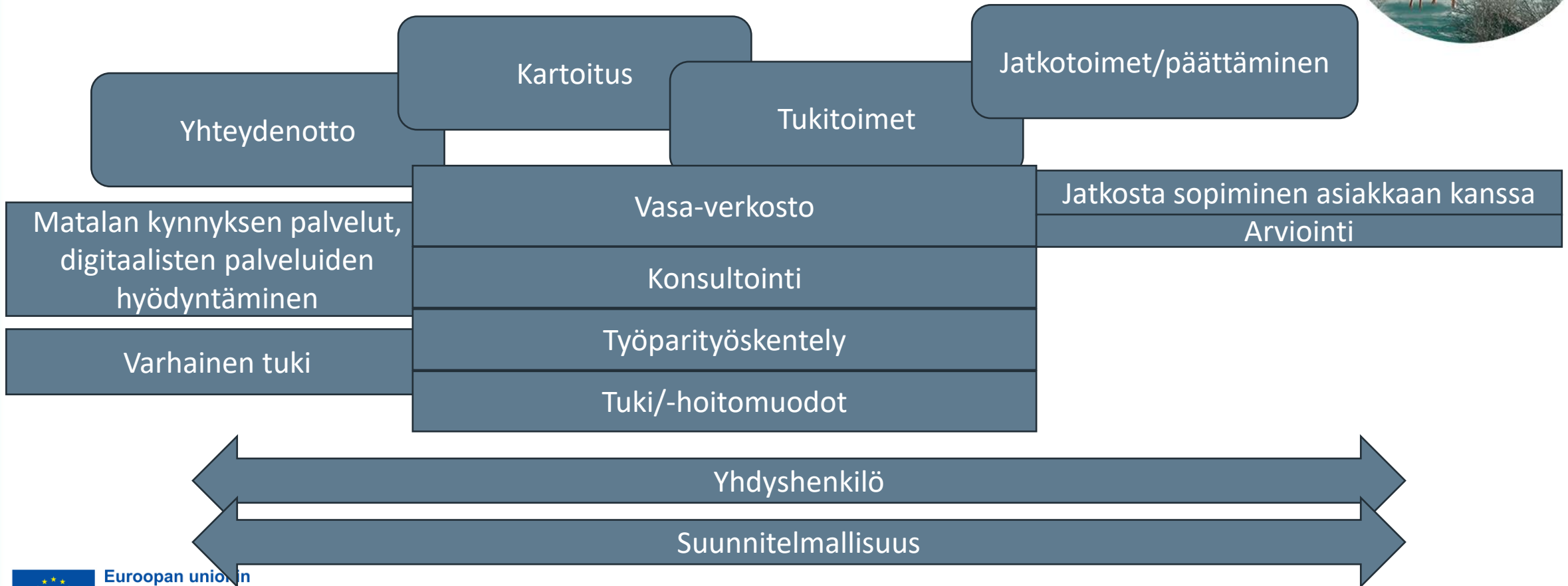
Jonot ja odotusaika

Asiakas ei koe olevansa oikeassa/riittävässä palvelussa

Luukuttaminen

Ideaaliprosessi

Välitavoitteet ja toimenpiteet

- **Asiakasprosessin selkiyttäminen:**

Perhe tietää lähityöntekijän ja saa suunnitelman (1.1/2025)

→ Lähityöntekijän roolin vahvistaminen

→ Suunnitelmallisuuden vahvistaminen monialaisessa asiakasprosessissa

→ **VASA-verkosto kokoontuu 1/kk (1.1.2025)**

- Valmennuksen aikana 3 krt

- **Konsultaatiokäytänteiden/työparikäytänteiden vahvistaminen (1.1.2025)**

- **Asiakaspalaute (Mittari)**

- **Erikoissairaanhoidon lähetteet vähenee vuosittain (Mittari)**

- **Smart**

- Selkeä ja tarkka
- Mitattava
- Aikaansaataavissa
- Realistinen ja merkityksellinen
- Toteutumisaika

- **PDSA-tavoitteet**

- **Plan**

- **Do**

- **Study**

- **Act**

Pohjantähtitavoite

**90% Vasa-
verkostoon
osallistuneista
perheistä kokee
palvelun
KIITETTÄVÄKSI
1.1.2027 mennessä**

Asiakas ei
tiedä miten
oma asia
etenee

Palvelu ei ole
kokonaisvaltainen,
asiakkaana sekä
lapsi, että
vanhemmat

Asiakas ei
tiedä
vaihtoehtoista

Jonot ja
odotusaika

Suunnitelma
puuttuu

Asiakas ei ole
olevansa
oikeassa/riittävässä
palvelussa

Luukuttaminen

Vasa-verkosto

- Monialainen konsultatiivinen verkosto, joka kootaan asiakasperheen ympärille perheen luvalla.
 - Hyödynnetään tilanteessa kun olemassa oleva tuki ei riitä, usein taustalla koulun ja opiskeluhuollon tukitoimet.
 - Asiakasnäkökulma keskiössä, asiakasprosessin selkiyttäminen tavoitteena.
 - Kerätään palautetta sekä asiakkailta, että ammattilaisilta.
- **Vasa-verkoston asiakaslupaus (pilotti)**
 - Lapsen ja perheen tilanne tulee huomioiduksi kokonaisvaltaisesti. Pyrimme auttamaan ja tukemaan koko perhettä oikea-aikaisesti perhettä kuunnellen, perheen tarpeiden mukaisesti.
 - VASA-verkostossa sovitaan perheen kanssa, miten lapsen ja perheen asia etenee, kuka on perheen yhdyshenkilö ja mitä mahdollisella odotusajalla tapahtuu.
 - Perheen ei tarvitse enää olla itse yhteydessä moniin eri tahoihin apua saadakseen, vaan palvelut kootaan lapsen ja perheen ympärille.

Kiitos!

- Keskustelua ja kommentteja !

